

Význam řízení

Daňové řízení, ve kterém se rozhoduje o uložení penále, nepředstavuje, byť se jedná o řízení v trestněprávní větví působnosti čl. 6 odst. 1 Úmluvy, řízení s typově zvýšeným významem předmětu řízení, zvýšený význam řízení pro poškozeného se nepresumuje. Je tomu tak proto, že daňové řízení je obecně méně závažné pro daňový subjekt, než je řízení trestní, ve kterém hrozí uložení závažnějších sankcí, než je tomu v řízení daňovém. (podle § 247 a násl. zákona č. [280/2009](#) Sb., daňový řád, jsou následky porušení povinností při správě daní finanční penále, pokuty, úroky, zatímco zákon č. [418/2011](#) Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, umožňuje v § 15 odst. 1 uložit právnické osobě i trest zrušení právnické osoby, propadnutí majetku či zákaz činnosti). To ale neznamená, že by soudy nemohly dovodit zvýšený význam takového řízení na základě konkrétních prokázaných skutkových okolností.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 30 Cdo 1134/2025-209 ze dne 13.1.2026)

Nejvyšší soud rozhodl v právní věci žalobkyně Wassa s.r.o., se sídlem v M.p K., zastoupené Mgr. J.H., advokátem se sídlem v P., proti žalované České republice - Ministerstvu financí, se sídlem v P., o zaplacení 149 658 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 75 C 187/2022, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2024, č. j. 35 Co 33/2024-186, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Žalobkyně se domáhala na žalované zaplacení částky 149 658 Kč s příslušenstvím jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která jí měla vzniknout v důsledku tvrzené nepřiměřené délky daňového řízení zahájeného podáním přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období duben 2015 u Finančního úřadu pro Liberecký kraj dne 25. 5. 2015 a skončeného dne 25. 3. 2022 doručením usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. IV. ÚS 442/22, jímž Ústavní soud odmítl žalobkynin podanou ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2021, č. j. 8 Afs 334/2019-62 (dále i jen „posuzované řízení“).

2. Obvodní soud pro Prahu 1 jako soud prvního stupně rozsudkem ze dne 23. 10. 2023, č. j. 75 C 187/2022-147, ve spojení s opravným usnesením ze dne 25. 2. 2025, č. j. 75 C 187/2022-201, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala zaplacení částky 149 658 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 149 658 Kč od 27. 10. 2022 do zaplacení (výrok I), a uložil žalobkyni zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 2 700 Kč (výrok II).

3. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalobkyně podala dne 25. 5. 2015 přiznání k DPH za zdaňovací období duben 2015 u Finančního úřadu pro Liberecký kraj. Dne 14. 12. 2015 byla zahájena daňová kontrola z důvodu podezření na zkrácení daňové povinnosti na dani z přidané hodnoty. V březnu 2016 vydal správce daně žádost o mezinárodní dožádání, v prosinci 2016 a březnu 2017 proběhla ústní jednání, v květnu 2017 uložil správce daně pořádkové pokuty dvěma svědkům za nedostavení se ke svědecké výpovědi, v červnu 2017 rozhodl správce daně o nedůvodnosti stížnosti

žalobkyně podané v rámci výsledku svědka, v červenci 2017 proběhla svědecká výpověď na Daňovém úřadě v Bratislavě. V září 2017 proběhlo ústní jednání, v listopadu 2017 byla stížnost proti postupu správce daně vyhodnocena jako nepřijatelná a dne 4. 12. 2017 došlo k projednání zprávy o daňové kontrole, tj. k ukončení daňové kontroly. Za dané zdaňovací období byla žalobkyni doměřena daň z přidané hodnoty ve výši 6 685 627 Kč. Proti platebnímu výměru podala žalobkyně odvolání, které zamítlo Odvolací finanční ředitelství svým rozhodnutím ze dne 20. 6. 2018, č. j. 27776/18/5300-22443-702189. Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Ústí nad Labem svým rozsudkem ze dne 5. 11. 2019, č. j. 59 Af 28/2018-70, a poté byla žalobkyni rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2021, č. j. 8 Afs 334/2019-62, zamítnuta kasační stížnost. Ústavní stížnost proti posledně uvedenému rozhodnutí byla odmítnuta usnesením ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. IV. ÚS 442/22, které bylo doručeno žalobkyni dne 25. 3. 2022. Nárok žalobkyně předběžně uplatnila u žalované dne 26. 4. 2022, žalovaná odmítla žalobkyni přiznat jakoukoli formu zadostiučinění. Z provedených listin soud prvního stupně zjistil, že posuzované řízení bylo extrémně náročné. Správce daně se v řízení musel vypořádat se stovkami listin, provedl desítky ústních jednání, požadoval součinnost množství subjektů, vyslyšel desítky svědků, řízení mělo mezinárodní prvek, některé úkony byly prováděny dožadovanými zahraničními orgány. Žalobkyně opakovaně měnila právní zastoupení, nahlížela do spisu, často žádala o prodloužení lhůt k vyjádření, ve věci podala dvě stížnosti (jedna byla vyhodnocena jako nedůvodná, jedna jako nepřijatelná), dvěma zaměstnancům žalobkyně byly uloženy sankce za závažné ztěžování správy daní. Dle soudu prvního stupně se správce daně musel vypořádat s mimořádně složitou materií a po celou dobu postupoval aktivně, během řízení nenastalo žádné období pasivity či prodlev.

4. Ze spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci sp. zn. 59 Af 28/2018 soud prvního stupně dospěl ke skutkovému zjištění, že žaloba, kterou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 20. 6. 2018, č. j. 27776/18/5300-22443-702189, byla u tohoto soudu podána dne 31. 8. 2018. Tímto rozhodnutím rozhodlo Odvolací finanční ředitelství mimo jiné o dodatečném platebním výměru týkajícím se zdaňovacího období duben 2015. Dne 10. 9. 2018 se ve věci vyjádřil žalovaný, dne 12. 10. 2018 byl soudu doručen spisový materiál správce daně prvního a druhého stupně a dne 18. 10. 2018 bylo soudu doručeno vyjádření Odvolacího finančního ředitelství v rozsahu 16 stran. K jednání soud předvolal strany na den 16. 10. 2019, jednání proběhlo dne 5. 11. 2019 v nepřítomnosti žalobkyně. Na tomto jednání správní soud vyhlásil rozsudek, kterým žalobu zamítl. Kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu byla pak žalobkyní podána dne 29. 11. 2019. Dne 13. 1. 2020 se do spisu vyjádřilo Odvolací finanční ředitelství, následně byl soudu doručen spisový materiál správce daně prvního a druhého stupně. Dne 22. 1. 2020 vyzval Nejvyšší správní soud právního zástupce žalobkyně k vyjádření, dne 6. 5. 2020 byla kasační stížnost ze strany žalobkyně doplněna, dne 11. 6. 2021 byla kasační stížnost opětovně doplněna, k tomu se vyjádřilo Odvolací finanční ředitelství podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 20. 7. 2021 a dne 1. 10. 2021. Rozsudkem ze dne 9. 12. 2021, č. j. 8 Afs 334/2019-62, byla kasační stížnost zamítnuta. Ústavní stížnost žalobkyně odmítl Ústavní soud usnesením ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. IV. ÚS 442/2022.

5. Z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 9 T 7/2019 soud prvního stupně zjistil, že žalobkyně se dopustila jednání, které bylo kvalifikováno tak, že žalobkyně vyhotovila, použila a předložila doklady, ve kterých uvedla nepravdivé údaje vztahující se k výdajům rozpočtu spravovaných jménem Evropské unie, a tím umožnila nesprávné použití finančních prostředků z takového rozpočtu, a v žádosti o poskytnutí dotace uvedla nepravdivé údaje, kdy těmito činy způsobila škodu velkého rozsahu. Ze skutkových zjištění soudu prvního stupně dále vyplynulo, že Vrchní soud v Praze rozsudkem č. j. 12 To 13/2021-12 mimo jiné rozhodl tak, že žalobkyně spáchala zvláště závažný zločin poškození finančních zájmů Evropské unie.

6. Co se týče právního posouzení, soud prvního stupně měl za to, že jedinou nejistotou žalobkyně

bylo to, zda se jí podaří promyšlenou a dobře organizovanou činností, v jejímž rámci podávala nepravdivá přiznání k DPH, dosáhnout neoprávněného zisku na úkor státu. Z odůvodnění trestních rozsudků přitom jednoznačně vyplynulo, že přiznání k DPH podaná žalobkyní obsahovala nepravdivé údaje, jejichž cílem bylo daň zkrátit a způsobit tak daňový únik. Dle soudu prvního stupně právnická osoba, coby uměle vytvořený subjekt, projevuje svou vůli a jedná fakticky vždy prostřednictvím konkrétních lidí, neboť jinak jednat nemůže. Je to dle soudu prvního stupně právě žalobkyně, které měl zkrácením daně vzniknout prospěch a žalobkyně nikdy neučinila žádný krok vedoucí k nápravě nepravdivě podaných daňových přiznání. Dle soudu prvního stupně se tedy nejednalo o excesivní jednání pouze některých zaměstnanců, žalobkyni tak neschází žádná omluvenka. Soud prvního stupně měl za to, že se žalované podařilo svou obranou, v rámci které tvrdila a prokázala účel a průběh posuzovaného řízení včetně jednání žalobkyně v něm, vyvrátit domněnku o nemajetkové újmě vzniklé žalobkyni délkou tohoto řízení. Soud prvního stupně měl rovněž za to, že samotný požadavek žalobkyně uplatněný žalobou představuje pouze další škodlivé jednání žalobkyně a posoudil je jako zneužití práva, kterému dle § 8 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve spojení s § 2 o. s. ř. nelze poskytnout soudní ochranu. K tomu soud prvního stupně odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 895/2020, které dle soudu prvního stupně dopadá na případ žalobkyně, jež se domáhá toho, aby jí byla poskytnuta náhrada imateriální újmy, která měla spočívat v nejistotě, zda se jí podaří podvodně docílit značného majetkového prospěchu.

7. Pokud by soud prvního stupně nadto nedospěl ke shora uvedenému závěru, vyhodnotil by řízení jako nepřiměřeně dlouhé, trvající tedy šest a čtvrt roku (od 14. 12. 2015 do 25. 3. 2022). Výše základní částky odškodnění by s ohledem na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010, uveřejněné pod č. 58/2011 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, dále jen „Stanovisko“, dle soudu prvního stupně činila 15 000 Kč ročně (což je nejnižší možná částka), vzhledem k tomu, že posuzované řízení je sice nepřiměřeně dlouhé, nicméně s ohledem na jeho charakter, rozsah a rovněž počet rozhodujících orgánů tuto dobu nelze považovat za extrémně dlouhou. Za první dva roky řízení by soud částku snížil o 50 %, výsledná částka by tak činila 7 500 Kč. Následně by soud prvního stupně přistoupil k úpravě této částky dle modifikačních kritérií stanovených § 31a odst. 3 č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OdpŠk“), kritérium složitosti řízení by dle soudu prvního stupně odůvodňovalo snížení částky o 80 % vzhledem k tomu, že se jednalo o komplikovanou, těžko prokazatelnou, organizovanou, dlouhodobou – a nutno konstatovat, že i trestnou (tedy utajovanou) – činnost profesionálů v oboru. Jak průběhem správního řízení, tak zejména trestními rozsudky, bylo prokázáno, že odkrytí této činnosti vyžadovalo naprosto extrémní záběr státu, který se navíc musel vypořádávat s intenzivní obranou žalobkyně. Soud prvního stupně měl pak za to, že ve stejném rozsahu by bylo možno částku snížit i z důvodu významu řízení pro žalobkyni, konkrétní žalobou je totiž uplatněna část řízení vztahující se pouze k dani za jediný měsíc roku 2015, přičemž řízení bylo vedeno i v dalších měsících. K úpravě částky na základě ostatních modifikačních kritérií dle názoru soudu prvního stupně pak není důvod, rovněž není možné dle ustálené judikatury částku zvyšovat o inflaci. I kdyby tak soud prvního stupně přiznával odškodnění dle Stanoviska, toto by následně o 100 % snížil na základě modifikačních kritérií uvedených v § 31a odst. 3 OdpŠk a žalobkyni by i tak ničeho nepřiznal.

8. Městský soud v Praze jako soud odvolací napadeným rozsudkem rozsudek soudu prvního stupně potvrdil (výrok I rozsudku odvolacího soudu) a uložil žalobkyni zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 900 Kč (výrok II rozsudku odvolacího soudu).

9. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně. Co se týče právního posouzení, jako správný posoudil odvolací soud závěr soudu prvního stupně, že na posuzované řízení dopadají

záruky čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění protokolů 3, 5 a 8, publikované pod č. [209/1992](#) Sb. (dále jen „Úmluva“), a uplatní se v této věci i presumpce vzniku újmy z důvodu nepřiměřenosti celkové délky řízení. Shodně se soudem prvního stupně ztotožnil odvolací soud počátek řízení se zahájením daňové kontroly; nelze podle něj pro odškodnění počítat s obdobím od podání daňového přiznání do zahájení daňové kontroly jako s dobou trvání řízení, za niž by mohlo být odškodnění přiznáno. Celková délka posuzovaného řízení je tedy 6 let a 3 měsíce. Odvolací soud se z důvodu procesní ekonomie zabýval předně přezkumem závěru o přiměřenosti délky posuzovaného řízení. Posuzované řízení považoval za značně složité (skutkově i procesně), jak o tom svědčí, pokud jde o správní fázi trvající od zahájení daňové kontroly (14. 12. 2015) do rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství (20. 6. 2018), tj. cca 2 a ½ roku, soudem prvního stupně podrobně zjištěná povaha aktivního postupu správce daně zahrnující opakovaná mezinárodní dožádání, konání řady jednání, dílem mařených předvolávanými svědky (zaměstnanci žalobkyně), jimž za to byly ukládány pořádkové pokuty, činění desítek žádostí o poskytnutí součinnosti správci daně, vyhodnocování odpovědí, vypořádávání obrany žalobkyně, zahrnující i žádosti o prodloužení poskytovaných lhůt a stížnosti na postup správce daně. Meritorně pak bylo ve správní fázi řízení rozhodováno dvakrát (vydáním platebních výměrů a rozhodnutím oproti nim žalobkyní podaném odvolání). V soudní fázi bylo rozhodováno v období od 31. 8. 2018 (podání správní žaloby) do 25. 3. 2022 (doručení rozhodnutí o posledním opravném prostředku žalobkyni) ve věci třikrát, z toho dvakrát vrcholnými soudními instancemi s celostátní působností (Nejvyšším správním soudem a Ústavním soudem). Chování žalobkyně v řízení dle odvolacího soudu nepřekročilo rovinu zohlednitelnou v rámci kritéria (procesní) složitosti věci (žádosti o prodloužení lhůt ve správním řízení, odročení jednání nařízeného krajským soudem na 16. 10. 2019 z důvodu kolize zástupce žalobkyně s jiným jednáním). Pokud jde o význam předmětu řízení pro žalobkyni, žalobkyni nelze přisvědčit v argumentaci zajišťovacími příkazy a jimi údajně způsobené škody, tato s předmětem namítaného řízení, jímž žalobkyně podanou žalobou učinila právě jen – pro ni ve výsledku nepříznivě vyřešenou – otázku její povinnosti k zaplacení daně z přidané hodnoty za zdaňovací období jediného kalendářního měsíce (duben 2015), podle odvolacího soudu nijak nesouvisí. Nejistota o výsledku řízení v období od 14. 12. 2015 (kdy byla žalobkyně prvně konfrontována s možností uložení daňové povinnosti za duben 2015 oproti původně vyměřenému daňovému odpočtu) až do doručení rozhodnutí Ústavního soudu, podle nějž žalobkyně definitivně neuspěla se snahou zvrátit rozhodnutí o uložení daňové povinnosti, se týkala daně z přidané hodnoty za měsíc duben 2015, vyměřené v prosinci 2017 částkou necelých 7 milionů Kč, nijak tedy nesouvisí s dílčí fází daňového řízení představovanou vydáním zajišťovacích příkazů (dne 30. 11. 2016), zrušených, jak žalobkyně sama připouští, rozsudkem Nejvyššího správního soudu již v říjnu 2018, tedy významně dříve před skončením namítaného řízení. Škoda žalobkyni podle jejích tvrzení v důsledku příkazů vzniklá je nárokem nijak se netýkajícím předmětu řízení v nyní souzené věci. Význam řízení pro žalobkyni tedy odvolací soud hodnotil jako standardní. Pokud jde konečně o kritérium postupu orgánů veřejné moci, správce daně postupoval bez průtahů. K dílčím prodlevám došlo v řízení před krajským soudem, který po podání žaloby dne 31. 8. 2018 ukončil přípravné procesní úkony již v říjnu téhož roku, jednání ale nařídil až na říjen 2019, a stejně tak i v řízení před Nejvyšším správním soudem, který po podání kasační stížnosti dne 29. 11. 2019 ukončil přípravné procesní úkony v květnu 2020, následně se ale vypořádává s procesní aktivitou účastníků znovu až od června 2021, kdy žalobkyně doplnila svoji kasační stížnost, aby poté již plynule směřoval k vydání rozsudku.

10. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že úsudek soudu prvního stupně o neakceptovatelnosti délky posuzovaného řízení neobstojí. Dobu jen mírně přesahující 6 let, tedy nikoliv extrémní, v níž správní orgány a soudy hned pětkrát meritorně rozhodovaly ve složité daňové věci, přesahující svým předmětem významně žalobkyni pro odškodňovací řízení „vyselektované“ zdaňovací období dubna 2015, odvolací soud přes zmíněné prodlevy v činnosti obou správních soudů ještě nehodnotil jako nepřijatelnou, ale naopak jako zásadně odpovídající „váze“ kritérií tuto dobu určujících, z nichž ústřední význam má složitost věci a vícestupňovost rozhodování. Za uvedených okolností podle

odvolacího soudu k porušení práva žalobkyně na projednání věci v přiměřené lhůtě ještě nedošlo, což činí její požadavek na odškodnění nedůvodným.

II. Dovolání a vyjádření k němu

11. Rozsudek odvolacího soudu napadla žalobkyně v celém rozsahu dovoláním. V dovolání uplatnila následující dovolací důvody.

12. Žalobkyně namítá, že je nepřijatelné, aby odvolací soud jinak hodnotil důkazy, které sám nezopakoval, i skutkové závěry jsou součástí skutkového stavu věci a vztahují se na ně dle žalobkyně pravidla upravená v § 213 o. s. ř. Přesto odvolací soud dle žalobkyně přehodnotil závěry soudu prvního stupně a rozhodl, že globální řízení, za které žalobkyně žádala přiznat finanční zadostiučinění, nebylo průtažné, čímž se měl odvolací soud odchýlit od rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 2 Cz 11/68, sp. zn. 20 Cdo 1546/99 a dalších jmenovaných v bodě 8 dovolání. Uvedeným postupem odvolacího soudu bylo porušeno právo žalobkyně na spravedlivý proces.

13. Žalobkyně dále namítá, že zajišťovací řízení je součástí řízení o placení daní, řízení o dani samotné a zajišťovací řízení tvoří jeden funkční celek, kdy správce daně odhadne výši konkrétní daně a od daňového subjektu ji vybere před tím, než ji stanoví. Přípustnost dovolání žalobkyně spatřuje v odchýlení se od rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 4590/2010, odvolací soud totiž odmítl zohlednit dopad zajišťovacího řízení do nejistoty žalobkyně „z výsledku o dani z přidané hodnoty za duben 2014“ (správně „2015“ – pozn. Nejvyššího soudu) coby jednoho celku. Odvolací soud tak nesprávně posoudil otázku zachování stejného poměru kritérií podle § 31a odst. 3 OdpŠk, v jakém se na celkové délce podílela, především pak kritéria dle § 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk. Dle žalobkyně se měl odvolací soud odchýlit od rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 35/2012 a sp. zn. 30 Cdo 2476/2015.

14. Dle žalobkyně se v globálním řízení vyskytly dva zásadní průtahy u správních soudů, které odvolací soud potvrdil v bodě 23 svého rozhodnutí, když podle žalobkyně na krajský soud připadl průtah o délce cca 1 roku a na Nejvyšší správní soud průtah cca 1,5 roku. S ohledem na délku řízení 6 let, 3 měsíců a 11 dnů se průtahy dle žalobkyně podílely na celkové době řízení 40 %.

15. Odvolací soud se dále dle žalobkyně odchýlil od Stanoviska při posouzení kritéria postupu orgánu veřejné moci během řízení, stejně se odvolací soud odchýlil od judikatury Evropského soudu pro lidská práva, konkrétně rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva (dále také jen „ESLP“) ze dne 25. 3. 1999, č. 31423/96, ve věci Papachelas proti Řecku, ze které plyne, že i průtahy přičitatelné státu mohou vést k závěru, že délka řízení byla nepřiměřená. Odvolací soud dle žalobkyně nijak nezohlednil doložené průtahy v globálním řízení, jeho postup je nesprávný, protože globální řízení trvalo třikrát déle, než by takové řízení mělo obvykle trvat, jak uvedl Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 30 Cdo 2952/2014, sp. zn. 30 Cdo 3643/2017, sp. zn. 30 Cdo 1907/2018 a sp. zn. 30 Cdo 2531/2016.

16. Dle žalobkyně spočívá napadené rozhodnutí na nesprávném právním posouzení věci, zda daňové řízení, ve kterém je ukládáno daňové penále coby trestní sankce, představuje řízení s typově zvýšeným významem předmětu průtažného řízení pro jednotlivce (bod VI dovolání). Dovolací soud tuto otázku dle žalobkyně dosud neřešil. Pokud odvolací soud dle žalobkyně hodnotil význam řízení jako standardní, odchýlil se od závěrů rozhodnutí dovolacího soudu sp. zn. 30 Cdo 1445/2016 a sp. zn. 30 Cdo 4561/2017.

17. Podle názoru žalobkyně platí, že ta daňová řízení, v nichž se rozhoduje o uložení trestní sankce,

mají trestní povahu. Odkazuje přitom na rozhodnutí ESLP ve věci Janosevic proti Švédsku, stížnost č. 34619/97, ve věci Göktan proti Francii, stížnost č. 33402/96, a ve věci Manasson proti Švédsku, stížnost č. 41265/98. V rozhodnutí sp. zn. 15 Tdo 832/2016 Nejvyšší soud dovodil, že daňové řízení, v němž je ukládáno daňové penále, a trestní řízení, tvoří jeden koherentní celek, daňové penále se započítává na případnou trestní sankci podle trestního práva.

18. Žalobkyně v dovolání navrhuje zrušení rozsudku odvolacího soudu a vrácení mu věci k dalšímu řízení.

19. Žalovaná ve svém vyjádření upozorňuje, že skutkový stav zjištěný soudem prvního stupně byl oběma stranami označován jako nesporný, odvolací soud na základě již provedeného dokazování rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil, byť důvody pro jeho potvrzení vyhodnotil odlišně. Žalovaná přitom odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2288/2018.

20. V bodě III svého vyjádření žalovaná uvádí, že žalobkyně se dovolává za všechny vydané zajišťovací příkazy dohromady, nikoliv jen za zajišťovací období měsíce dubna 2015. Zajišťovací příkazy byly dle žalované zrušeny rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2018, č. j. 6 Afs 373/2017-38, ovšem k úhradě zajištěné daně došlo již dne 15. 8. 2017 a dne 16. 8. 2017 bylo rozhodnuto o zastavení daňové exekuce. Doba nejistoty ze ztráty majetku z důvodu vydaných zajišťovacích příkazů je tak dle žalované obsažena v celkové době řízení.

21. Přiznaný úrok z neoprávněného jednání správce daně za zrušené zajišťovací příkazy ve výši 13 418 342 Kč by pak měl být dle žalované započten oproti uplatněnému nároku na náhradu nemateriální újmy. Nejistota ohledně výsledku řízení žalobkyně pak dle žalované spočívala výhradně v tom, zda bude její nepoctivý úmysl odhalen.

22. Žalovaná konečně v bodě IV svého vyjádření poukazuje na rozsudek ESLP ze dne 8. 12. 1983, ve věci Pretto a ostatní proti Itálii, stížnost č. 7984/77, a uvádí, že průtah v určité fázi řízení lze tolerovat za předpokladu, že celková délka řízení nebude nepřiměřená, průtah v jedné fázi řízení může být tolerován. Evropský soud pro lidská práva tak toleroval více než 12 měsíců trvající období nečinnosti v řízení trvajícím 5 let a 4 měsíce (rozhodnutí ESLP ze dne 18. 3. 2003, ve věci Krča proti České republice, stížnost č. 49476/99).

23. V bodě V svého vyjádření pak žalovaná uvádí, že se v posuzované věci nejedná o žádnou z okolností, jež by v obecné rovině svědčily o zvýšeném významu předmětu řízení pro žalobkyni, rozporuje i přílehavost rozhodnutí, na která odkazuje žalobkyně v této souvislosti v dovolání. Dle žalované nelze srovnávat odnětí svobody jednotlivce či uvalení vazby s daňovým penále, zejména za situace, kdy žalobkyně byla účastna daňového a dotačního podvodu, za což byla odsouzena. Závěrem žalovaná poukazuje na to, že v usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 4. 1. 2017, sp. zn. 15 Tdo 832/2016, se jednalo o trestní řízení fyzické osoby, která nepřiznala daň správně, byla jí následně doměřena po daňové kontrole, a to včetně penále. S ohledem na výši nepřiznané daně spáchala trestný čin, za nějž byla odsouzena, a Nejvyšší soud rozhodoval o tom, zda nemůže být porušena zásada ne bis in idem. Rozhodně se tedy dle žalované nejedná o potvrzení úvahy žalobkyně, že daňové penále by mělo automaticky znamenat typově zvýšený význam předmětu řízení.

III. Přípustnost dovolání

24. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2022 (viz čl. II a XII zákona č. [286/2021](#) Sb.), dále

jen „o. s. ř.“.

25. Dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, za splnění podmínky § 241 odst. 1 o. s. ř. a obsahovalo náležitosti vyžadované ustanovením § 241a odst. 2 o. s. ř., Nejvyšší soud se proto dále zabýval přípustností dovolání.

26. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.

27. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

28. Nejvyšší soud konstatuje, že dovolání žalobkyně v části směřující proti výroku I rozsudku odvolacího soudu, kterou byl potvrzen nákladový výrok II rozsudku soudu prvního stupně, a proti výroku II rozsudku odvolacího soudu není dle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. objektivně přípustné, neboť těmito výroky bylo rozhodnuto o nákladech řízení. To však v případě přípustnosti a důvodnosti dovolání ve zbývajícím rozsahu nebrání dovolacímu soudu, aby zrušil i tyto nákladové výroky jako výroky závislé na výroku o věci samé.

29. Námitka žalobkyně, že odvolací soud dospěl k jinému skutkovému zjištění než soud prvního stupně, aniž by zopakoval provedené důkazy dle § 213 odst. 2 o. s. ř., nemůže založit přípustnost dovolání, neboť odvolací soud vycházel zcela ze skutkových zjištění soudu prvního stupně (viz bod 18 napadeného rozsudku), avšak na základě stejných skutkových zjištění dospěl k odlišnému právnímu závěru ohledně nepřiměřenosti délky posuzovaného řízení. Od ustálené judikatury odvolacího soudu citované dovolatelkou v bodě 8 dovolání se tedy odvolací soud nijak neodchýlil.

30. Posouzení existence porušení práva na přiměřenou délku soudního řízení, stejně jako stanovení formy nebo výše zadostiučinění za porušení daného práva, je především úkolem soudu prvního stupně a přezkum úvah tohoto soudu je pak úkolem soudu odvolacího (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2010, sp. zn. 30 Cdo 4462/2009, a ze dne 24. 4. 2013, sp. zn. 30 Cdo 2469/2012, nebo usnesení ze dne 4. 9. 2013, sp. zn. 30 Cdo 2562/2012). Přípustnost dovolání tedy nemůže založit pouhý prostý nesouhlas s tím, jak soudy uvážily, zda k porušení práva na přiměřenou délku soudního řízení došlo, neboť to se odvíjí od okolností konkrétního případu a nemůže samo o sobě představovat jiné řešení ve smyslu § 237 o. s. ř. Nejvyšší soud zde v zásadě posuzuje toliko právní otázky spojené s výkladem podmínek a kritérií obsažených v § 31a odst. 3 OdpŠk, přičemž závěrem o porušení (či o neporušení) práva na přiměřenou délku soudního řízení se zabývá až tehdy, byl-li by vzhledem k aplikaci tohoto ustanovení v konkrétní věci zcela zjevně nesprávný, což v této věci není.

31. Námitka žalobkyně v bodě IV a V dovolání, že odvolací soud nezohlednil průtahy v posuzovaném řízení a nesprávně tak posoudil kritérium postupu orgánů veřejné moci během řízení dle § 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk a potažmo zachování stejného podílu kritérií dle § 31a odst. 3 písm. b) až e) OdpŠk na celkové délce posuzovaného řízení, nemůže založit přípustnost dovolání dle § 237 o. s. ř., neboť se odvolací soud neodchýlil od ustálené rozhodovací praxe soudu odvolacího, která nevychází z nějaké abstraktní, předem dané doby řízení, nýbrž požaduje zabývat se celkovou délkou řízení a tuto hodnotit prostřednictvím v ustanovení § 31a OdpŠk demonstrativně stanovených kritérií za současného přihlížení k okolnostem konkrétního případu. Odvolací soud uzavřel, že celková délka řízení mírně přesahující 6 let není nepřiměřená, neboť správní orgány rozhodovaly v daňové věci,

přesahující svým předmětem významně žalobkyní pro odškodňovací řízení „vyselektované“ zdaňovací období dubna 2015, přičemž přihlédl v bodě 23 napadeného rozsudku ke skutkové i procesní složitosti posuzovaného řízení dle § 31a odst. 3 písm. b) OdpŠk (opakovaná mezinárodní dožádání, konání řady jednání dílem mařených zaměstnanci žalobkyně jako svědky, desítky žádostí správce daně o poskytnutí součinnosti, vypořádávání obrany žalobkyně, dvakrát rozhodováno ve správní fázi řízení, v soudní fázi řízení bylo ve věci meritorně rozhodováno hned třikrát, z toho dvakrát vrcholnými soudními instancemi), přihlédl i ke kritériu jednání žalobkyně dle § 31a odst. 3 písm. c) OdpŠk, význam řízení posoudil jako standardní, a co se týče postupu orgánů veřejné moci během řízení dle § 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk, posoudil postup správce daně jako postup bez průtahů, připustil pak dílčí prodlevy v řízení před krajským soudem i před Nejvyšším správním soudem a hodnotil délku posuzovaného řízení jako zásadně odpovídající váze kritérií tuto dobu určujících, zdůrazňující přitom právě složitost věci a vícestupňovost rozhodování (srov. část III. a IV. Stanoviska, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 4. 2015, sp. zn. 30 Cdo 10/2015, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2015, sp. zn. II. ÚS 2109/15, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 10. 2017, sp. zn. 30 Cdo 1551/2017). I Evropský soud pro lidská práva opakovaně judikuje, že prodlení v určité fázi řízení může být přijatelné, pokud celkovou délku řízení nelze považovat za nepřiměřenou (viz například rozsudek ESLP ze dne 8. 12. 1983, Pretto a ostatní proti Itálii, stížnost č. 7984/77, bod 37). Odvolací soud se tak neodchýlil od rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2012, sp. zn. 30 Cdo 35/2012, ve kterém Nejvyšší soud zdůraznil, že není možné, aby při hodnocení přiměřenosti délky řízení a poskytovaného zadostiučinění došlo pouze ke zhodnocení kritéria složitosti věci, nikoli již ke zhodnocení kritéria postupu orgánů veřejné moci za situace, přispěl-li k celkové délce řízení postup orgánů veřejné moci výrazně vyšší měrou, než složitost věci. V této věci však odvolací soud kritérium postupu orgánů veřejné moci během řízení v rámci posouzení přiměřenosti délky posuzovaného řízení zhodnotil, přičemž dospěl k závěru, že primární příčinou délky posuzovaného řízení byla jeho složitost. Podobně se odvolací soud neodchýlil od rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2015, sp. zn. 30 Cdo 2476/2015, ve kterém Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek obdobně z důvodu nezohlednění kritéria dle § 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk v této věci obecnými soudy.

32. Konkrétní přiměřenou délku řízení přitom Nejvyšší soud nestanovil ani v rozsudcích, které cituje žalobkyně v bodě 27 svého dovolání, a odvolací soud se tak od této judikatury dovolacího soudu nemohl odchýlit. Konkrétně v rozsudku ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2952/2014, dovolací soud v souvislosti s krácením výše odškodnění za první dva roky posuzovaného řízení zdůraznil, že jakékoliv řízení vždy určitou dobu trvá. V rozsudku ze dne 24. 7. 2019, sp. zn. 30 Cdo 3643/2017, stejně jako v rozsudku ze dne 12. 3. 2020, sp. zn. 30 Cdo 1907/2018, se Nejvyšší soud zabýval formou zadostiučinění, kdy v těchto konkrétních věcech považoval konstataci porušení práva jako nepostačující zadostiučinění za shledanou nepřiměřenou délku posuzovaného řízení. V rozsudku sp. zn. 30 Cdo 1907/2018 navíc Nejvyšší soud kritizoval postup odvolacího soudu, pokud vycházel z abstraktní, předem dané doby řízení, když dovodil, že posuzované řízení mělo trvat 3 roky a 6 měsíců, a naopak zde dovolací soud zdůraznil, že je třeba při posuzování přiměřenosti délky řízení vycházet z konkrétních okolností každého jednotlivého případu. V rozsudku ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 30 Cdo 2531/2016, pak dovolací soud zdůraznil, že k porušení práva na přiměřenou délku řízení může dojít i tehdy, nedošlo-li v řízení k průtahům, a naopak, i když k průtahům v řízení došlo, nemusí se vždy jednat o porušení práva na přiměřenou délku řízení, a že právní posouzení znaku „přiměřenosti“ uvedeného v § 13 odst. 1 OdpŠk je výlučně věcí soudu, a proto musí být z jeho rozhodnutí patrné, jakými úvahami dospěl k závěru, že se jedná o délku řízení vzhledem ke konkrétním okolnostem případu nepřiměřenou.

33. Pokud pak žalobkyně namítá, že odvolací soud v rámci délky posuzovaného řízení nezohlednil řízení zajišťovací, Nejvyšší soud uvádí, že žalobkyně v žalobě odškodnění za zajišťovací řízení nepožadovala, náhrada újmy způsobená délkou zajišťovacího řízení tak není předmětem tohoto

kompenzačního řízení.

34. Dovolání je však přípustné pro řešení otázky, zda daňové řízení představuje řízení s typově zvýšeným významem předmětu řízení za situace, kdy je v něm rozhodováno o uložení penále, neboť tato nebyla dosud v judikatuře dovolacího soudu vyřešena.

IV. Důvodnost dovolání

36. Dovolání není důvodné.

37. Dle čl. 6 odst. 1 Úmluvy má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Rozsudek musí být vyhlášen veřejně, avšak tisk a veřejnost mohou být vyloučeny buď po dobu celého nebo části procesu v zájmu mravnosti, veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti v demokratické společnosti, nebo když to vyžadují zájmy nezletilých nebo ochrana soukromého života účastníků anebo, v rozsahu považovaném soudem za zcela nezbytný, pokud by, vzhledem ke zvláštním okolnostem, veřejnost řízení mohla být na újmu zájmům spravedlnosti.

38. Dle § 31a odst. 3 písm. e) OdpŠk se v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k významu předmětu řízení pro poškozeného.

39. Nejvyšší soud vykládá kritérium významu předmětu řízení pro poškozeného ustáleně tak, že v případě nižšího významu předmětu řízení pro poškozeného tíží břemeno tvrzení a břemeno důkazní o této okolnosti žalovanou a není povinností soudu zjišťovat nad rámec tvrzení účastníků okolnosti rozhodné pro posouzení významu předmětu řízení pro poškozeného. Naopak zvýšený význam předmětu řízení pro svou osobu tvrdí a prokazuje poškozený. Výjimku z uvedeného pravidla představují taková řízení, která již povahou svého předmětu mají pro jejich účastníky zvýšený význam, jako jsou například věci trestní, opatrovnické, pracovněprávní spory, věci osobního stavu, sociálního zabezpečení a věci týkající se zdraví nebo života nebo taková řízení, která s přihlédnutím k vysokému věku účastníka nebo jeho zdravotnímu stavu, je třeba vyřídit přednostně, u nichž se zvýšený význam předmětu řízení pro účastníka ve smyslu § 31a odst. 3 písm. e) OdpŠk presumuje. Nejde-li však o shora vyjmenované případy domněnky vyššího významu předmětu řízení pro poškozeného, je význam předmětu řízení pro něj standardní, což nevede k posílení ani potlačení úvahy o porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, ani případnému zvýšení či snížení základního odškodnění za ně (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2011, sp. zn. 30 Cdo 765/2010, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2013, sp. zn. 30 Cdo 3172/2012).

40. V případě typových řízení rozhodovací praxe dovolacího soudu upouští od prokazování významu řízení, neboť plyne ze samotné podstaty posuzovaného řízení (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2010, sp. zn. 30 Cdo 3405/2009). Platí přitom, že v typových řízeních se presumuje nejen zvýšený význam předmětu řízení pro poškozeného z hlediska závažnosti utrpěné újmy, ale i z hlediska posuzování celkové délky řízení lze na orgán veřejné moci klást zvláštní požadavek na rychlé a případně i přednostní projednání (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 11. 2010, sp. zn. 30 Cdo 2800/2009). Jinak řečeno to znamená, že takové typové řízení bude zpravidla dříve považováno za nepřiměřeně dlouhé v porovnání s řízením se standardním významem jeho předmětu pro poškozeného.

41. V rozsudku ze dne 28. 3. 2018, sp. zn. 30 Cdo 1445/2016, tak například Nejvyšší soud judikoval, že v řízeních vedených podle zákona č. [218/2003](#) Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), je třeba typově vycházet z toho, že se zvýšený význam předmětu řízení pro účastníka presumuje.

42. Žalobkyně ve svém dovolání uvádí, že ta daňová řízení, v nichž se rozhoduje o uložení daňového penále, mají trestní povahu a tím i zvýšený význam svého předmětu. Odkazuje přitom na rozsudek ESLP ze dne 23. 7. 2002, ve věci Janosevic proti Švédsku, stížnost č. 34619/97, dále ze dne 2. 7. 2002, ve věci Göktan proti Francii, stížnost č. 33402/96, a ze dne 20. 7. 2004, ve věci Manasson proti Švédsku, stížnost č. 41265/98. Žalobkyně dále v dovolání namítá, že se odvolací soud v otázce typově zvýšeného významu odchýlil od rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2018, sp. zn. 30 Cdo 1445/2016 a ze dne 17. 7. 2018, sp. zn. 30 Cdo 4561/2017, dle kterého spadá daňové řízení, v němž je daňovému subjektu uložena povinnost zaplatit penále, do věcné působnosti čl. 6 odst. 1 Úmluvy, a to od okamžiku, kdy je platební výměr či dodatečný platební výměr, v němž daňovému subjektu byla uložena povinnost uhradit penále, daňovému subjektu doručen, popř. od okamžiku, kdy se daňový subjekt o existenci takového daňového výměru dozví.

43. Nejvyšší soud se tudíž zabýval tím, zda daňové řízení lze považovat za řízení s typově zvýšeným významem předmětu řízení za situace, kdy je v něm rozhodováno o uložení penále a jde tudíž o řízení spadající pod trestněprávní větev působnosti čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

44. Předně je třeba uvést, že se odvolací soud nemohl odchýlit od žalobkyní zmiňovaných rozsudků sp. zn. 30 Cdo 1445/2016 a sp. zn. 30 Cdo 4561/2017, neboť tyto řešily otázku, zda daňová řízení, ve kterých je ukládáno penále, spadají do věcné působnosti Úmluvy. Otázku, zda taková daňová řízení mají typově zvýšený význam pro poškozeného, tato rozhodnutí neřeší.

45. V rozsudku ze dne 23. 11. 2006, ve věci Jussila proti Finsku, stížnost č. 73053/01, dospěl ESLP k závěru, že existují trestní věci, které nejsou spojeny s významnou mírou stigmatizace, a „trestní obvinění“ různé závažnosti. Navíc autonomní výklad pojmu „trestní obvinění“ přijatý institucemi Úmluvy na základě použití engelovských kritérií podpořil dle ESLP postupné rozšiřování trestní složky na případy, které přísně vzato nepatří do tradičních kategorií trestního práva, například správní sankce (rozsudek ESLP ze dne 21. 2. 1984, ve věci Öztürk proti Německu, stížnost č. 8544/79), disciplinární řízení ve věznicích (rozsudek ESLP ze dne 28. 6. 1984, ve věci Campbell a Fell proti Spojenému království, stížnost č. 7819/77 a 7878/77), celní právo (rozsudek ESLP ze dne 7. 10. 1988, ve věci Salabiaku proti Francii, stížnost č. 10519/83), právo hospodářské soutěže (rozsudek ESLP ze dne 27. 2. 1992, ve věci Sociétés Stenuit proti Francii, stížnost č. 11598/85) a sankce uložené soudem s pravomocí ve finančních věcech (rozsudek ESLP ze dne 26. 9. 2000, ve věci Guisset proti Francii, stížnost č. 33933/96). Daňové přírážky se pak dle ESLP liší od tvrdého jádra trestního práva; v důsledku toho se záruky trestněprávní složky nemusí nutně uplatňovat v jejich úplné přísnosti [viz rozsudky ze dne 24. 2. 1994, ve věci Bendenoun proti Francii, stížnost č. 12547/86, a ze dne 23. 7. 2002, ve věci Janosevic proti Švédsku, stížnost č. 34619/97, kde bylo shledáno, že je v souladu s čl. 6 odst. 1, aby trestní sankce byly uloženy v první instanci správním nebo mimosoudním orgánem, a a contrario, rozsudek ESLP ze dne 25. 2. 1997, ve věci Findlay proti Spojenému království, stížnost č. 22107/93]. Čl. 6 odst. 1 Úmluvy se pak dle tohoto rozhodnutí nevztahuje na spor o samotnou daň.

46. Podobně v rozsudku ze dne 7. 6. 2012, ve věci SEGAME SA proti Francii, stížnost č. 4837/06, uznal ESLP zvláštní povahu daňových opatření, která vyžadují, aby byla dostatečně účinná k ochraně zájmů státu, a dále poznamenal, že tyto spory nepatří k jádru trestního práva ve smyslu Úmluvy (viz mutatis mutandis rozsudek ESLP ze dne 23. 11. 2006, ve věci Jussila proti Finsku, stížnost č. 73053/01, § 43).

47. V rozsudku ze dne 4. 5. 2017, ve věci CHAP LTD proti Arménii, stížnost č. 15485/09, ESLP stanovil, že ačkoli řízení o daňových přírážkách může spadat pod ochranu čl. 6 Úmluvy, daňové přírážky se liší od tvrdého jádra trestního práva; v důsledku toho se záruky trestněprávní složky nemusí nutně uplatňovat v plné přísnosti. Soud přitom přistoupí k posouzení, zda řízení o daňové přírážce splňuje požadavky čl. 6 Úmluvy, s náležitým zohledněním skutkového stavu v dané věci, včetně specifických rysů daňového kontextu. Způsob, jakým se záruky čl. 6 Úmluvy uplatňují v kontextu řízení o daňových přírážkách, se může lišit od způsobu uplatňovaného v rámci tvrdého jádra trestního práva.

48. V rozsudku velkého senátu ze dne 3. 11. 2022, ve věci Vegotex International S.A. proti Belgii, stížnost č. 49812/09, ESLP pak rovněž zdůraznil, že daňové sankce se liší od tvrdého jádra trestního práva, záruky čl. 6 Úmluvy se tak nemusí nutně uplatňovat v plné přísnosti (viz Jussila proti Finsku, cit. výše, bod 43; viz také podobně rozsudek ESLP ze dne 7. 6. 2012, ve věci SEGAME SA proti Francii, stížnost č. 4837/06, body 56-60; rozsudek ESLP ze dne 4. 5. 2017, ve věci CHAP LTD proti Arménii, stížnost č. 15485/09, body 41 a 44; a z hlediska čl. 4 protokolu č. 7 rozsudek ESLP ze dne 15. 11. 2016, ve věci A. a B. proti Norsku, stížnost č. 24130/11 a 29758/11, bod 133).

49. Jak vyplývá z citované judikatury Evropského soudu pro lidská práva, daňové sankce se liší od tvrdého jádra trestního práva, záruky čl. 6 Úmluvy se tak nemusí nutně uplatňovat v plné přísnosti.

50. Při posouzení kritéria významu řízení dle § 31a odst. 3 písm. e) OdpŠk je třeba ve vztahu k předmětu řízení přihlídnout ke všemu, co je pro účastníka „v sázce“ (srov. také rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 4761/2009, a rozsudek ESLP ze dne 18. 4. 2006, ve věci Patta proti České republice, stížnost č. 12605/02, § 66, a v něm obsažený odkaz na rozsudek ESLP ze dne 27. 6. 2000, ve věci Frydlender proti Francii [velký senát], stížnost č. 30979/96, § 43). ESLP také zdůrazňuje význam posouzení konkrétních skutkových okolností v daňových řízeních s uložením daňové sankce.

51. Nejvyšší soud tedy uzavírá, že daňové řízení, ve kterém se rozhoduje o uložení penále, nepředstavuje, byť se jedná o řízení v trestněprávní větví působnosti čl. 6 odst. 1 Úmluvy, řízení s typově zvýšeným významem předmětu řízení, zvýšený význam řízení pro poškozeného se nepresumuje. Je tomu tak proto, že daňové řízení je obecně méně závažné pro daňový subjekt, než je řízení trestní, ve kterém hrozí uložení závažnějších sankcí, než je tomu v řízení daňovém. K tomu lze odkázat na odpovídající zákonnou úpravu. Podle § 247 a násl. zákona č. [280/2009](#) Sb., daňový řád, jsou následky porušení povinností při správě daní finanční penále, pokuty, úroky, zatímco zákon č. [418/2011](#) Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, umožňuje v § 15 odst. 1 uložit právnické osobě i trest zrušení právnické osoby, propadnutí majetku či zákaz činnosti. To přirozeně neznamená, že by soudy nemohly dovodit zvýšený význam takového řízení na základě konkrétních prokázaných skutkových okolností. To však není případ žalobkyně.

52. Pokud tedy v této věci odvolací soud v napadeném rozsudku uzavřel, že význam řízení je pro žalobkyni standardní, neboť nejde v posuzovaném řízení o řízení s typově zvýšeným významem, je jeho posouzení dané otázky správné.

53. Nejvyšší soud navíc poznamenává, že i v případech řízení s typově zvýšeným významem dovedl, že s ohledem na konkrétní okolnosti případu může být význam řízení pro poškozeného nepatrný (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2595/2010, nebo ze dne 14. 11. 2018, sp. zn. 30 Cdo 3514/2017, body 28 až 30), a to zejména v situaci, kdy se újma žalobkyně, jak uvedl soud prvního stupně, omezovala na naději v selhání správních orgánů při odhalování jejího podvodného jednání (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 1. 2024, sp. zn. 30 Cdo 2538/2023).

54. Vzhledem k přípustnosti dovolání Nejvyšší soud podle § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. zkoumal,

zda nebylo řízení postiženo vadami uvedenými v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., resp. jinými vadami řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Nejvyšší soud však takové vady v řízení neshledal.

55. S ohledem na shora uvedené Nejvyšší soud podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. dovolání žalobkyně zamítl, neboť napadený rozsudek odvolacího soudu je věcně správný.

Další články:

- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)